

Startnotitie Visie op Ecologie

Datum: 6 april 2021

Openbaar

Wat willen we bereiken? (doel)

Om de ambities vanuit de Ridderkerkse Groenvisie (Groen is onze Toekomst) te kunnen realiseren is op een aantal vlakken verdieping nodig. Een van deze vlakken is het thema biodiversiteit. Met het opstellen van een Visie op Ecologie zal kennis op het gebied van ecologie en biodiversiteit in Ridderkerk worden gebundeld en verspreid en zal inzichtelijk worden gemaakt waar er winst te behalen valt en op welke manier. **Uiteindelijk doel is om de kwaliteit van al het groen in Ridderkerk vanuit ecologisch oogpunt te vergroten.**

De Visie op Ecologie richt zich op het hele ecosysteem, waarbij de nadruk ligt op de mogelijkheden voor het versterken van de biodiversiteit binnen het groen wat in beheer is bij de gemeente. **Een belangrijk streven is een grotere variatie aan samenhangende natuur (ambitie 2 van de Groenvisie).** Een ander doel is het verhogen van de belevingswaarde; uit de enquête van de Groenvisie blijkt dat veel burgers het huidige groen weinig gevarieerd vinden. Tot slot hebben bewoners duidelijk aangegeven niet altijd te begrijpen waarom groen op een bepaalde manier wordt onderhouden. De Visie op Ecologie heeft dan ook een belangrijk informatief karakter; we beheren in Ridderkerk met een duidelijk doel.

In de Visie op Ecologie is aandacht voor de functie, het gebruik en de beleving van al het aanwezige groen binnen de gemeente. Er wordt vastgelegd wat de rol van het groen is of zou kunnen/moeten zijn bij de 6 ambities uit de Ridderkerkse Groenvisie 'Groen is onze toekomst'.

1. Ridderkerk: de groenste gemeente van IJsselmonde.
2. De grote variatie aan samenhangende natuur in onze gemeente zorgt voor een rijke biodiversiteit.
3. Het groen in onze gemeente beschermt onze gezondheid en stimuleert gezond gedrag.
4. In 2050 is onze gemeente waterrobuust en klimaatbestendig.
5. De energietransitie heeft geleid tot een verbetering van ons openbaar groen.
6. Wij schatten (potentiële) groene ruimte letterlijk op waarde.

Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a.: biodiversiteit, groene verbindingen, inrichtingsprincipes, klimaatadaptatie, duurzaamheid, variatie, belevingswaarde en participatie. Daarbij wordt de invloed van het beheer en onderhoud op de genoemde aspecten tevens beschouwd.

Wat gaan we daarvoor doen? (resultaat)

Een op de Groenvisie aanvullend document opstellen dat dieper in gaat op de rol en de betekenis van biodiversiteit en op welke manieren (het vergroten van de) biodiversiteit kan bijdragen aan de realisatie van de

ambities uit de Groenvisie. Het opstellen van de Visie op Ecologie moet zorgen voor een duidelijk beleidskader/afwegingskader.

Er vindt een inventarisatie en bestudering plaats van beschikbare informatie, zoals:

- Groenvisie;
- (Concept) Klimaatvisie "de route naar 2050";
- (Concept) Visie Rivieroevers;
- De opmerkingen uit de enquête die is afgenomen tijdens de ontwikkeling van de Groenvisie;
- Beleidsnotities van het waterschap, provincie en Rijk, inclusief wet- en regelgeving;
- Gesprekken met stakeholders (o.a. waterschap, Zuid-Hollands Landschap, Staatsbosbeheer);
- Data uit beheer- of monitoringssystemen (inclusief de natuurwaardenkaart);
- Informatie over problemen en (innovatieve) oplossingen die landelijk ter beschikking staat;
- Wijze van beheer en onderhoud van groen en water.

We kijken naar het hele ecosysteem, behalve het gemeentelijk groen ook het groen en water in beheer van andere beheerders. Daarnaast is er ook aandacht voor zaken zoals verstening en verstedelijking en de effecten daarvan op de biodiversiteit.

Het is van belang om de huidige ecologische situatie inzichtelijk te maken. Op basis hiervan worden kansen en bedreigingen benoemd en wordt ingezet op verbetering door concrete maatregelen voor wat betreft inrichting maar ook voor de manier waarop er beheerd wordt. Als een van de eerste stappen in het proces wordt dan ook elke wijk door de ecoloog bezocht en waar mogelijk andere experts, om de situatie aldaar te beoordelen. Dit resulteert in een quick scan van elke wijk, welke als input dient voor de analyse van kansen en bedreigingen. Dit resulteert in een kaart, waar per wijk wordt uitgelicht wat de natuurwaarde is en welke kansen er nog liggen.

Binnen de visie wordt aandacht besteed aan hoe de kansen worden omgezet in concrete maatregelen. Denk hierbij aan het implementeren van een gedragscode voor bestendig beheer en onderhoud, richtlijnen voor natuurinclusief bouwen en mogelijk het adapteren van het Kleurkeur voor bermbeheer van De Vlinderstichting.

Door deze aanpassingen in gemeentelijk beleid actief op te pakken en breed binnen de organisatie voor te leggen en af te stemmen, zorgen we voor draagvlak en een transitie die makkelijker verloopt. Het gaat bij dit proces dan ook meer om interne participatie dan extern. Aanvullend wordt ingezet op samenwerking met andere beheerders binnen de gemeente én burgers die een extra bijdrage kunnen leveren.

Waarom is het nodig?
(probleem)

Bij de behandeling van de Groenvisie in wijkbijeenkomsten en commissie vergaderingen is gevraagd naar een visie op ecologie, om de ambities op het gebied van biodiversiteit uit te werken en de concrete uitvoering hiervan vorm te geven.

Waarom moet het juist nu? (aanleiding)

De Groenvisie is in 2020 vastgesteld. Dit moment en komende jaren staat in het teken van uitvoering. Door een vastgestelde Visie op Ecologie kan gericht worden gewerkt aan de rol van groen bij de realisatie van de ambities met betrekking tot biodiversiteit.

Parallel aan de Visie op Ecologie wordt ook gewerkt aan een thematische uitwerking op het gebied van water en biodiversiteit: de Visie op Water. De startnotitie Visie op Water is op 21 januari 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. De Visie op Ecologie heeft een overlap met de Visie op Water.

Waar moeten we op letten? (risico's en neveneffecten)

Het is van belang de betreffende beheerders te betrekken bij het opstellen van de visie (denk aan waterschap, Rijksoverheid en woningbouwcorporatie). Geconstateerde verschillen in visie en beleid worden expliciet vermeld, evenals de consequenties en mogelijke oplossingen om hier mee om te gaan.

De visie kan consequenties hebben voor bestaand gemeentelijk beleid. Eventuele wijzigingen worden voorgelegd aan de raad indien dit aan de orde is.

Wat hoort niet bij dit project? (afbakening)

De uitwerking van het uitvoeringsprogramma op detailniveau hoort niet tot dit project. Dit wordt na vaststelling van de visie opgesteld. Wel wordt al in een vroeg stadium gekeken naar een inschatting van de kosten van de voorgestelde maatregelen, om zo onderbouwde keuzes te kunnen maken. De financiële consequenties worden in het door het college vast te stellen uitvoeringsprogramma opgenomen.

Aard van het vraagstuk, wat voor soort kaders zijn passend?

Mocht het uitvoeringsprogramma leiden tot consequenties waar de gemeenteraad over geïnformeerd moet worden dan wel besluiten over moet nemen dan wordt dit aan de gemeenteraad ter informatie dan wel ter besluitvorming voorgelegd.

Betrokkenheid Raad

De Groenvisie is vastgesteld door de gemeenteraad, dus de Visie op Ecologie wordt ook aan de raad voorgelegd. In de planning zijn de momenten aangegeven waarop de raad en de commissie worden betrokken. In de planning loopt de besluitvorming synchroon aan de Visie op Water.

Planning

3 juni 2021	Besluitvorming startnotitie door de gemeenteraad
2 ^e en 3 ^e kwartaal 2021	Inventarisatie, analyse en opstellen visie op ecologie, inclusief toetsing bij stakeholders.
2 november 2021	Visie op Ecologie voorleggen aan het college
2 december 2021	Reguliere commissievergadering Samen Wonen
16 december 2021	Besluitvorming Visie op Ecologie door de gemeenteraad

Wie doet er mee?
(participatie)

Wijkoverleggen
 Natuurvereniging IJsselmonde
 Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid
 Jongerenraad
 Waterschap Hollandse Delta
 Hengelsportvereniging ERHV De Waal
 Staatsbosbeheer
 Stichting Zuid-Hollands Landschap
 3VO Biotoop
 Wooncompas
 Ridderkerks bedrijfsleven o.a. hoveniers en tuinders
 Ridderkerkse imkers
 Bewoners
 Cluster Uitvoering

Communicatie

Conform de planning wordt de gemeenteraad geïnformeerd. Aandacht wordt besteed aan dit project op de website, de Blauwkai en sociale media. Bewoners zullen opgeroepen worden om deel te nemen aan (digitale) informatiebijeenkomsten door zich daarvoor vooraf aan te melden.

Evaluatie

In de Visie op Ecologie wordt opgenomen hoe de visie wordt geëvalueerd.

Wat hebben we voor het project nodig?
(randvoorwaarden)

Vanuit de uitwerking van de Groenvisie worden diverse projectgroepen geformeerd. De werkgroep Visie op Ecologie is er één van.

Benodigde projectorganisatie:

- Ecoloog (Schrijver van de visie);
- Landschapsarchitect die verbonden is aan de Groenvisie;
- Ambtelijke capaciteit voor advies vanuit vakdisciplines en procesondersteuning.

Financiën:

De inzet van de landschapsarchitect en de ecoloog wordt betaald uit het budget (inhuur) Groenvisie. De uren van medewerkers binnen de organisatie komen ten laste van de gemeente Ridderkerk.

Heeft het project draagvlak?
(haalbaarheid)

Het opstellen van de Visie op Ecologie is een uitwerking van het uitvoeringsprogramma van de Groenvisie. Tijdens het opstellen van de Groenvisie bleek uit de enquête dat het onderwerp leeft onder bewoners, waar zeker draagvlak is voor een groener Ridderkerk.

Beschikbare documenten

Ridderkerkse Groenvisie 'Groen is onze toekomst'.